

Drie jaar geleden is de stichting Duurzaam Repareren opgericht, als vervolg op 'Duurzaam Inkopen' bij de overheid. Om duurzaam in te kopen, moet wel bekend zijn welk bedrijf daadwerkelijk duurzaam werkt. Duurzaam Repareren voorziet met haar certificering in deze behoefte. In eerste aanleg was de stichting alleen actief in de automotive-sector, maar inmiddels is het aantal aandachtsgebieden gegroeid en komt ook de cumelasector in beeld.

“Toekomstbestendig onderhoud en herstel tastbaar en meetbaar maken”

Angélica Gravendijk, stichting Duurzaam Repareren

“Wist je dat om een voertuig zijn volledige levensduur op de weg te houden er acht keer zoveel onderdelen worden geproduceerd dan er ooit werden gemonteerd tijdens de productie ervan? Wist je dat met de extra CO2-uitstoot door schadereparaties in Nederland alleen al zestig miljoen bomen gemoeid zijn? Dit zijn maar twee voorbeelden waarom de overheid drie jaar geleden de stichting Duurzaam Repareren heeft opgezet”, vertelt Angélica Gravendijk, één van de twee directeurs van de stichting. Zij is van de feiten en verschuilt zich niet achter ‘ongrijpbare ideële doelen’. Ze komt niet in een duurzame elektro-auto voorrijden, maar in een sportieve cabrio en is niet te beroerd even in bijpassende outfit te portretteren bij een niet geheel schone kipper die treffend heel vaak wordt ingezet voor de gemeente Apeldoorn, waar de stichting is gevestigd. “We zijn geen geitenwollensokkenorganisatie, maar zijn zakelijk, met concrete en reële doelen”, aldus Gravendijk.

“Wij richten ons echt op de kern van Duurzaam Onderhoud, waarbij de onderdelen hard, meetbaar en toetsbaar moeten zijn.”

Ze beschrijft een snelle groei van het aantal aandachtsgebieden onroad. Naast onderhoud en reparatie in garages ziet ze ook bij bandenbedrijven, schadeherstel en cleaning een verdere groei. Ze is helder over de status van onze sector. “We hebben de offroadsector, waaronder de cumelasector, nog niet in beeld, maar het heeft wel onze aandacht en het komt ongetwijfeld op de agenda”, zegt ze. Gravendijk voorziet dat omdat bedrijven uit de cumelasector ook diensten verlenen aan overheden, semi-overheden en opdrachtgevers. “We zien dat ketens zich steeds verder sluiten en zien tegelijk vanuit verzekeraars een extra grote druk ook het onderhoud en herstel in alle sectoren transparant duurzaam op orde te hebben.”

Gravendijk geeft aan dat cumelabedrijven die op termijn als eersten instappen bonuspunten zullen hebben bij aanbestedingen en dat het later een vereiste gaat worden. “Dat is de trend die we nu in de onroadsector zien. Wij verwachten voor de offroadsector op termijn eenzelfde lijn”, aldus Gravendijk. Dat is ook de reden dat ze de boodschap naar onze sector nu alvast kwijt wil. “Er is nog een weg te gaan, maar het is goed dat de cumelasector nadenkt, want het is er eerder dan je denkt.”

De overheid en het bedrijfsleven zagen een aantal jaren geleden in dat het onderhoud van het wagenpark tal van milieubesparende, maar ook kostenbesparende mogelijkheden kent die lang niet altijd volop worden benut. Denk hierbij aan het hergebruik van middelen (in plaats van vervangen), milieuvriendelijke middelen voor mens en natuur, afbreekbare oliën, milieuvriendelijke reparatie- en herstelprocessen, recycling en het verantwoord verwerken van afvalstoffen en reststoffen. “Elk bedrijf zal en kan in mindere of meerdere mate voldoen aan individuele criteria, daarmee claimend dat het duurzaam bezig is. Deze criteria kennen echter weinig samenhang. Er kan niet worden gesproken van duurzaam repareren als al die criteria niet samenkomen. De overheid zocht een instrument om dat te toetsen. Een bedrijf dat door ons is gecertificeerd, voldoet aan alle criteria in de juiste samenhang”, vertelt Gravendijk. Ze geeft aan dat MVO en de CO2-prestatieladder hier dus niet onder vallen. “Wij richten ons echt op de kern van Duurzaam Onderhoud, waarbij de onderdelen hard, meetbaar en toetsbaar moeten zijn”, aldus de directeur. Volgens haar ligt het Duurzaam Onderhoud-certificaat meer in de lijn van het ISO 9001-certificaat. “Bedrijven die dat op orde hebben, kennen de werkwijze en zullen al aan veel criteria voldoen.”

De stichting Duurzaam Repareren heeft een college van deskundigen dat verantwoordelijk is voor het technisch beheer van de normering, dus voor het pakket van eisen. In dit college zitten afgevaardigden uit de tak zelf, verzekeraars, fleetowners, leasebedrijven, consumentenbelangenorganisaties en een certificerende instelling. “Voor de offroadsector zal hier dan ook een product-marktcombinatie moeten worden gevonden met de juiste vertegenwoordigers vanuit overheden, opdrachtgevende partijen en belanghebbende partijen. Net zoals nu voor onroad de markt vraagt vanuit overheid, bedrijfsleven en burger is gebundeld en door ons is omgezet in meetbare normen.” Gravendijk benadrukt dat hierbij alle opgenomen eisen in lijn staan met de definitie van duurzaamheid volgens de VN-resolutie (Commissie Brundtland, 1987): “De wijze van ondernemen waarbij het mogelijk is dat dit door toekomstige generaties op identieke wijze kan worden voortgezet.” Concreet gaat het om zuinig en bewust omspringen met grondstoffen, zuinig en bewust omspringen met energie, zorgdragen voor duurzaam inzetbaar personeel, voorkomen van verspilling in het proces (efficiency), hergebruik, beperken van afvalstromen en recycling. Deze aandachtsgebieden zijn allemaal omgezet in toetsbare normen.

Angélica glimlacht even. “Nog niet erg tastbaar, maar dat komt wel als we enkele praktijkzaken doornemen”, belooft ze. Zo wat voorbeelden. Voor het afvalbeheer werken volgens de ladder van Lansink; eerst preventie om te voorkomen, zoveel mogelijk hergebruik, vervolgens de juiste recycling en afvalverwerking. Dus bijvoorbeeld zoveel mogelijk uitwasbare katoenen poetsdoeken gebruiken in plaats van automatisch wegwerpdoeken. Indien mogelijk covers monteren om zo het aandeel hergebruik van karkassen te vergroten, waar mogelijk repareren in plaats van vervangen, kijken of er tweedehands onderdelen vanuit revisie of sloop verkrijgbaar zijn en op de wasplaats werken met water en milieuvriendelijke middelenbesparende oplossingen. In het verlengde hiervan ook het hele arbogebeuren in de werkplaats; de juiste tools en werkmethoden toepassen om de medewerkers niet onnodig fysiek te belasten en zo weinig mogelijk bloot te stellen aan schadelijke gassen. Ook zijn er richtlijnen voor het machinepark zelf en de onderhoudsstaat. “We auditeren onroad ook het wagenpark, toetsen of er verbeterpunten nodig zijn en controleren ook nadrukkelijk de onderhoudsstaat.”

Duurzaam ondernemen gaat echt verder dan machines volgens de laatste emissie-eisen of hybridetechniek. De juiste bediening, een goede onderhoudsstaat hoort er ook bij. “De basisgedachte is dat grondstoffen niet onuitputtelijk zijn en de kostprijs zal toenemen. Bewust gebruik en hergebruik geven op termijn een verlaging van de kostprijs”, aldus Gravendijk. “Dat geldt ook voor de verantwoorde inzet van personeel. “Preventieve maatregelen om het personeel duurzaam gezond te houden, kosten minder dan zieke werknemers.”

“Het pakket van eisen moet altijd in dienst staan van het algemeen en het bedrijfsbelang. Daarom zitten er in de commissie ook vertegenwoordigers van de bedrijfstak.”

Gravendijk vertelt dat het doel van de ondernemer om financieel verantwoord bezig te zijn zeker wordt meegenomen. “Het pakket van eisen moet altijd in dienst staan van het algemeen en het bedrijfsbelang. Eisen die conflicteren met onderhoudseisen van de fabrikant kunnen niet”, zegt ze. Ook wordt er rekening gehouden met de portemonnee van de ondernemer zelf. “Duurzaam Onderhoud heeft als doel dat we de onze maatschappij verantwoord kunnen doorgeven aan de volgende generatie. Juist daarom zitten er in de commissie vertegenwoordigers van de bedrijfstak zelf. Niet-rendabele bedrijven kun je niet doorgeven. Dat kan niet de bedoeling zijn.”

Angélica Gravendijk sluit het gesprek treffend af. “Ik ken de offroadsector vanuit mijn verleden. Ik weet dat er veel verbeterpunten zijn, maar ook dat er bedrijven zijn die al klaar zijn voor deze stap. Een stap waarmee ze sterker staan voor de toekomst en die als het goed is uiteindelijk op termijn een beter renderend bedrijf geven, dat met een gerust hart aan de volgende generatie kan worden doorgegeven.”

TEKST & FOTO: Gert Vreemann